

PARTNERLUSLEPING

Eesti Vabariigi Siseministeerium (edaspidi *elluviija*), registrikood 70000562, aadress Pikk 61, 15065 Tallinn, keda põhimääruse alusel esindab kantsler Tarmo Mülts, ühelt poolt, ja

Saarde Vallavalitsus (edaspidi partner), registrikood 75033454, aadress Nõmme 22, Kilingi-Nõmme linn, Saarde vald, 86304 Pärnumaa, keda põhimääruse alusel esindab vallavanem Raivo Ott, teiselt poolt, keda nimetatakse eraldi kui *pool* ja koos kui *pooled*,

sõlmivad käesoleva partnerluslepingu (edaspidi *leping*) alljärgnevas.

1. Lepingu sõlmimise alus ja ese

- 1.1. Leping sõlmitakse Vabariigi Valitsuse 3. juuli 2023. a korralduse nr 180 "Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvuspoliitika fondide meetmete nimekirja kinnitamine", siseministri 24. mai 2023. a käskkirja nr 1-3/76 "Toetuse andmise tingimused ennetava ja turvalise elukeskkonna arendamiseks" (edaspidi *TAT*) ning siseministri 7. juuni 2023. a käskkirja nr 1-3/88 „Konkursile „Kohalike omavalitsuste arenguprogramm“ esitatud taotluste rahuldamine“ alusel ning elluviija kaasab lepinguga partnerina Saarde Vallavalitsuse, et viia ellu perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskava meede 21.4.7.6 „Ennetav ja turvaline elukeskkond“.
- 1.2. Lepingu eesmärk on reguleerida elluviija ja partneri koostööd tulenevalt *TAT*-is nimetatud toetatava alategevuse 2.4 „Kohaliku tasandi võrgustikutöö edendamine turvalisuse suurendamiseks“ tegevuse „Kohalike omavalitsuste arenguprogrammi turvalisuse tegevusmudeli katsetamiseks ja arendamiseks“ (edaspidi *arenguprogramm*) elluviimisel, aruandmisel ja tulemuste seiramisel (edaspidi koos *tegevused*) ajavahemikul 4. detsember 2023. a kuni 31. detsember 2025. a.
- 1.3. Arenguprogrammi tegevuste elluviimisel lähtuvad elluviija ja partner perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seadusest (edaspidi *ÜSS*) ja selle alusel antud õigusaktidest, lepingu lisadest, *TAT*-ist ning muudest asjakohastest Eesti Vabariigi ja Euroopa Liidu õigusaktidest.
- 1.4. Pooled juhivad lepingu täitmisel lepingu eesmärgi saavutamiseks lepingus kokkulepitud tegevustest, tähtaegadest ja tingimustest.

2. Lepingu jõustumine ja tähtajad

- 2.1. Arenguprogrammi tegevuste kulud on abikõlblikud alates 4. detsember 2023. a kuni 31. detsember 2025. a.
- 2.2. Leping jõustub selle allakirjutamisest elluviija ja partneri poolt. Lepingulised tegevused loetakse lepinguga kooskõlas olevaks alates 4. detsember 2023. a.
- 2.3. Leping kehtib kuni 31. detsember 2025. a või kuni poolte lepingujärgsete kohustuste nõuetekohase täitmiseni.

3. Lepingu lisad

- 3.1. Leping sõlmimise hetkel on lepingu lisad:
 - 3.1.1. Lisa 1. Seirearuande vorm;
 - 3.1.2. Lisa 2. Detailse aasta tegevuskava vorm;
 - 3.1.3. Lisa 3. Detailse aasta eelarve vorm;
 - 3.1.4. Lisa 4. Väljamakse taotluse vorm;
 - 3.1.5. Lisa 5. Arenguprogrammi tegevuskava perioodiks 2023–2025;

- 3.1.6. Lisa 6. Arenguprogrammi eelarve perioodiks 2023–2025;
- 3.1.7. Lisa 7. Detailne perioodi 2023-2024 tegevuskava;
- 3.1.8. Lisa 8. Detailne perioodi 2023-2024 eelarve.
- 3.2. Juhul kui Riigi Tugiteenuste Keskus (edaspidi *rakendusüksus*) muudab kehtestatud väljamakse taotluse vormi, siis esitab partner vormide kehtestamisele järgneval aruandeperioodil aruanded ja taotlused ajakohastel vormidel. Elluviija teavitab partnerit rakendusüksuse poolt lepinguga kehtestatud vormi muutumisest kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis viivitamatult.

4. Poolte deklaratsioonid

- 4.1. Elluviija ja partner deklareerivad, et neil lasub kohustus täita Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määruse nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ (edaspidi *ühendmäärus*) §-des 10 ja 11 ning lepingus nimetatud kohustusi.

5. Rahastamise alused

- 5.1. Arenguprogrammi tegevuste elluviimise hinnanguline abikõlblik kulu on 35 000 eurot (edaspidi *toetus*), millest Euroopa Sotsiaalfondi+ toetus on 70% ning riigieelarveline kaasfinantseering 30%.
- 5.2. Elluviija maksab toetuse partnerile välja rakendusüksuse poolt tehtud väljamaksest arvates 30 päeva jooksul. Enne toetuse elluviijale välja maksmist kontrollib rakendusüksus partneri poolt tehtud toetatavate tegevuste kuludokumente.
- 5.3. Partnerile makstakse toetus välja osade kaupa väljamaksetaotluste ja aruannete alusel.
 - 5.3.1. Partner esitab elluviijale väljamakse taotluse (lisa 4) eelneva kvartali kohta järgneva kvartali 15 kalendripäeva jooksul. Elluviija ja partneri kokkuleppel (suuremate kulude puhul) võib kvartaalse väljamakse taotluse esitada mitmes osas, sh igakuiselt.
 - 5.3.2. Elluviija ei hüvita partnerile kulude maksumust, mida rakendusüksus ei loe abikõlblikuks.

6. Abikõlblikud kulud

- 6.1. Abikõlblikud on kulud, mis on põhjendatud ning tekkinud arenguprogrammi tegevuste abikõlblikkuse perioodil ja makstakse arenguprogrammi abikõlblikkuse perioodil ning on kooskõlas Euroopa Liidu ja Eesti Vabariigi õigusega.
- 6.2. Abikõlblike kulude määramisel lähtutakse ühendmääruses kehtestatud tingimustest ja TAT-i punktis 6 kehtestatud korrast.
- 6.3. Abikõlblikud ei ole:
 - 6.3.1. ühendmääruse §-s 17 sätestatud kulud;
 - 6.3.2. organisatsiooni juhtimisega seonduv personalikulu;
 - 6.3.3. preemia;
 - 6.3.4. liiklusvahendite ostmise ja liising;
 - 6.3.5. kinnisasjade ostmise;
 - 6.3.6. lähetus- ja transpordikulud osas, mis ületavad õigusaktides sätestatud maksustamisele mittekuuluvat piirmäära.
- 6.4. Elluviija võib lugeda partneri kulu mitteabikõlblikuks ja keelduda seda kas osaliselt või tervenisti katmast, kui partner ei ole täitnud lepingu eesmärki või on rikkunud seadustest või erinevatest asjakohastest regulatsioonidest tulenevaid nõudeid.

7. Partner on kohustatud:

- 7.1. esitama elluvijale kinnitamiseks lepingu sõlmimisel detailse perioodi 2023-2024 tegevuskava (lisa 7) ja detailse perioodi 2023-2024 eelarve (lisa 8) ja 30. septembriks 2024. a järgneva kalendriaasta detailse aasta tegevuskava (lisa 2) ja detailse aasta eelarve (lisa 3).
 - 7.1.1. Elluvija annab tegevuskavale ja eelarvele hinnangu 10 (kümne) tööpäeva jooksul, arvates lepingu punktis 7.1 nimetatud dokumentide kättesaamisest.
 - 7.1.2. Kui elluvija ei anna tegevuskavale ja eelarvele puuduste tõttu heakskiitvat hinnangut, annab elluvija lepingu punktis 7.1.1 nimetatud tähtaja jooksul partnerile 10 (kümne) tööpäevase täiendava tähtaja puuduste kõrvaldamiseks. Partner täiendab või parandab tegevuskava ja eelarvet ning esitab selle elluvijale uuesti 10 (kümne) tööpäeva jooksul. Elluvija annab täiendatud või parandatud tegevuskavale ja eelarvele hinnangu hiljemalt 10 (kümne) tööpäeva jooksul arvates parandatud tegevuskava ja eelarve kättesaamisest.
 - 7.1.3. Kui partneri esitatud tegevuskavas ja eelarves ei esine puudusi või partner on puudused vastavalt lepingu punktile 7.1.2 kõrvaldanud, kinnitavad pooled tegevuskava ja eelarve lepingu lisana.
- 7.2. esitama elluvijale kinnitamiseks lepingu sõlmimisel arenguprogrammi eelarve perioodiks 2023–2025 (lisa 6), arenguprogrammi tegevuskava perioodiks 2023–2025 (lisa 5).
- 7.3. viima ellu alategevuse 2.4 „Kohaliku tasandi võrgustikutöö edendamine turvalisuse suurendamiseks“ arenguprogrammi tegevusi, sealhulgas arenguprogrammi tegevusi lepingus fikseeritud mahus ning tähtaegadest ja tingimustest lähtuvalt järgmiselt:
 - 7.3.1. osaleb arenguprogrammis, mille sisuks on kohaliku omavalitsuse (edaspidi *KOV*) turvalisuse tegevusmudeli¹ rakendamine vastavalt KOV-ile antud soovitudele;
 - 7.3.2. defineerib turvalisuse valdkonna, analüüsib valdkonna hetkeolukorda, olemasolevat informatsiooni arengukavas, valdkondlikes tegevuskavades, turvalisusega tegelevate komisjonide ja nõukogude rolle ja tegevusi ning selgitab välja konkreetset selle KOV-i juurpõhjused ning planeerib turvalisuse valdkonna olulisemad tegevused. Lepib kokku sihipärased tegevused turvalisuse tegevuskava rakendamiseks ning seirab nende täitmist;
 - 7.3.3. koostab turvalisuse valdkonna planeerimiseks tegevuskava kaheks aastaks, samuti võimalusel üldise tegevuskava eesseisvaks neljaks aastaks;
 - 7.3.4. kaasab arenguprogrammi tegevuste läbiviimiseks Politsei- ja Piirivalve ameti (edaspidi *PPA*), Päästeameti (edaspidi *PäA*), prokuratuuri, haigla või mõne teise tervishoiuasutuse, vajadusel Transpordiameti ja teiste asjaomaste kohaliku tasandi asutuste, organisatsioonide või ettevõtete esindajad;
 - 7.3.5. valdkonnaülese ennetuse põhimõtete rakendamiseks ning mõjusate sekkumiste kasutuselevõtmise edendamiseks:
 - 7.3.5.1. võtab kasutusele spetsialistide koostöömudeli „Ringist Välja“, nimetab koostöömudeli koordinaatori ning moodustab tegevuste elluviimiseks erinevate asutuste ülese võrgustiku. „Ringist välja“ koostöömudelit kasutavate spetsialistide võrgustikud viivad läbi võrgustikutöö kohtumisi, kus toimub juhtumite hindamine, probleemide tuvastamine ja lahenduste otsimine koostöös noore, tema pere ning juhtumist lähtuvate spetsialistidega;
 - 7.3.6. edendab ja rakendab lastele ja noortele suunatud teiste ennetussekkumiste (sh tööhõivet toetavad, korduvõigusrikkumisi vähendavad või noorsootöö vms) kasutuselevõtmist;

¹ Turvalisuse tegevusmudel (<https://www.siseministerium.ee/ministeerium-ja-kontaktid/kaasamine-osalemine/turvaliste-kogukondade-estis>)

- 7.3.7. turvalisuse valdkonna võimekuse arendamiseks osalevad KOV-ide ametnikud ning turvalisuse võrgustiku liikmed koolitustel ning edendavad kohalikku võrgustikutööd ja lähenemist kogukondadele;
- 7.3.8. arenguprogrammis osalev partner jagab infot maakonna teistele KOV-idele programmi kulgemise ja tegevuste kohta ning võimalusel kaasab koosolekutele ja seminaridele kogemuste jagamiseks teiste, oma maakonna, KOV-ide esindajaid;
- 7.3.9. täiendavalt toimub kogemuste jagamine ka elluviija eestvedamisel maakondade üleselt;
- 7.3.10. elluviija poolt hangitud teenuseosutaja (edaspidi *teenuseosutaja*) toetab, nõustab ning juhendab KOV-e turvalisuse tegevusmudeli rakendamisel, hetkeolukorra analüüsimisel, tegevuste planeerimisel ning võimekuse tõstmisel, sh kogemuste jagamisel, töögruppide läbiviimisel;
- 7.3.11. arenguprogrammis kasutatakse turvalise elukeskkonna kavandamisel ja tegevuste korraldamisel teenuseosutaja juhendamisel ja toetamisel koosloome ja teenusedisaini põhimõtteid, kasutades erinevaid meetodikaid ja praktilisi tööriistu;
- 7.3.12. arenguprogrammi tegevuste elluviimiseks koostab partner arenguprogrammi tegevuskava ja planeerib eelarve;
- 7.3.13. võtab arenguprogrammis saadud oskused ja mudelid kasutusele igapäevases töös arvestades lepingus toodut;
- 7.3.14. arenguprogrammi tegevuse elluviimise aeg on 04.12.2023–31.12.2025.
- 7.4. viivitamatult teavitama elluviijat lepingu täitmist takistavatest asjaoludest, lepingu muutmise vajalikkusest või lepingu täitmisel esinevatest muudest probleemidest.
- 7.5. säilitama arenguprogrammi elluviimisega seonduvad raamatupidamise algdokumendid, kulu abikõlblikkust ja tasumist tõendavad dokumendid ning muud tõendid kuni 31.12.2034.
- 7.6. järgima arenguprogrammiga seotud tegevuste läbiviimisel riigihangete seadust, sealhulgas järgima riigihangete seaduse §-s 3 sätestatud riigihanke korraldamise üldpõhimõtteid.
- 7.7. vastavalt Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määrusele nr 54 „Perioodi 2021–2027 ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide vahendite andmisest avalikkuse teavitamine“, teavitama sihtrühma ning avalikkust, et tegemist on struktuuritoetuse abil elluviidava tegevusega ja tähistama kõik toetuse kasutamise raames tekkivad autoriõiguse objektid asja- ja nõuetekohaste Euroopa Liidu struktuurifondide ja elluviija logodega.
- 7.8. säilitama teavitustegevusest jälje, mille alusel on võimalik teavitustegevust tagantjärele tõendada.
- 7.9. kasutama toetust sihtotstarbeliselt abikõlblike kulude katteks.
- 7.10. tagama arenguprogrammiga seotud raamatupidamise vastavuse raamatupidamise seadusele.
- 7.11. hoidma sahver.eesti.ee pilverakenduses elluviija kontaktisikule kättesaadavalt arenguprogrammi tegevustega seotud kuludokumentide: arvete, hinnapäringute, päevakordade, osalejate registreerimislehtede koopiaid, sealhulgas fotosid tegevustest, kokkuvõtteid hinnapakumistest, vajadusel tegevuste lühikokkuvõtteid;
- 7.11.1. laadima sahver.eesti.ee pilverakendusse üles punktis 7.11 loetletud kuludokumentide koopiad hiljemalt elluviijale väljamakse taotluse aruande, milles on vastavad kulud kajastatud, esitamise ajaks;
- 7.11.2. esitama elluviijale 10 (kümne) tööpäeva jooksul vastavasisulise taotluse kättesaamisest lisaks sahver.eesti.ee pilverakenduses olemasolevatele kuludokumentidele ka täiendavaid arenguprogrammikuludega seotud punktis 7.11 loetletud aga pilverakenduses puudu olevaid kuludokumente, samuti vastusena nende kohta esitatud küsimustele täpsustusi ja selgitusi;
- 7.12. võimaldama auditi, järelevalve või ÜSS §-s 23-27 nimetatud kontrolli teostamist ning osutama selleks igakülgset abi, sealhulgas võimaldama elluviijale ligipääsu arenguprogrammi tegevuste elluviimisele, võimaldama audiitorile ja järelevalvet teostavale

- isikule juurdepääsu arenguprogrammi tegevuste elluviimisega seotud dokumentidele ja andmetele.
- 7.13. tagastama elluvijale tähtaegselt rakendusüksuse poolt tagasinõutava toetuse vastavalt tagasinõudmise otsuses märgitud summale.
 - 7.14. leppima elluvijaga eelnevalt kokku arenguprogrammi tegevuste kulude muutumisel või muutmisel täiendavate kulude finantseerimise vastavalt lepingu punktile 13.

8. Partneri vastutus

- 8.1. Partner vastutab elluvijja ees oma kulude abikõlblikkuse eest.
- 8.2. Partner vastutab lepingus ja lepingu lisades endale võetud kohustuste täitmise eest ning hüvitab elluvijale oma kohustuste täitmata jätmise või mittekohase täitmise tõttu tekkinud varalise ja mittevaralise kahju.
- 8.3. Partner ei vastuta kohustuste mittekohase täitmise või täitmata jätmise eest, kui täitmata jätmise põhjustas vääramatu jõud.
- 8.4. Partner vastutab meetme väljund- ja tulemusnäitajate saavutamise ning seire eest.

9. Elluvijja on kohustatud:

- 9.1. järgima arenguprogrammi elluviimisel ÜSS-is, selle alusel antud õigusaktides ning teistes asjakohastes seadustes sätestatud;
- 9.2. tagama meetme alategevuse 2.4 elluviimiseks juhtrühma moodustamise, selle tööpõhimõtete väljatöötamise ning regulaarsete töökohtumiste ettevalmistamise, kokkukutsumise ja läbiviimise;
- 9.3. edastama arenguprogrammiga seotud elluvijja otsused ja ettepanekud partneri kontaktisikule ning teostama järelevalvet elluviidavate tegevuste üle;
- 9.4. tagama partnerile vajaliku informatsiooni arenguprogrammi tegevuste lepingujärgseks elluviimiseks;
- 9.5. hüvitama partnerile arenguprogrammi tegevuste osas lepingujärgsed kulud;
- 9.6. tagama partnerile teenuseosutaja, kes toetab, nõustab ning juhendab partnerit turvalisuse tegevusmudeli rakendamisel, hetkeolukorra analüüsimisel, tegevuste planeerimisel ning võimekuse tõstmisel, sh kogemuste jagamisel, töögruppide läbiviimisel;
- 9.7. tagama partnerile järgmised koolitused: koostöömudel „Ringist Välja“ (osalejate arvuga vähemalt 25 inimest) ja EUPC-koolitus (osalejate arvuga vähemalt 25 inimest). Samuti jagama partnerile infot muude arenguprogrammiväliste koolituste osas, mis aitavad kaasa programmi eesmärkide saavutamisele.

10. Elluvijja vastutus

- 10.1. Elluvijja vastutab meetme tegevuse väljund- ja tulemusnäitajate saavutamise ning seire eest.

11. Aruandlus

- 11.1. Partner on kohustatud lepingu kehtivuse ajal esitama elluvijale seirearuanded vastavalt kehtestatud seirearuande vormile (lisa 1) järgmiselt:
 - 11.1.1. 10. juuliks 2024. a, milles kirjeldatakse möödunud poolaasta (4.detsember 2023–30. juuni 2024) tegevusi ja kaasnenud kulusid;
 - 11.1.2. 10. jaanuariks 2025. a, milles kirjeldatakse tegevuste elluviimist kalendriaastal (4. detsember 2023 –31. detsember 2024) ehk lisatakse teise poolaasta (1. juuli 2024–31. detsember 2024) seirearuanne;
 - 11.1.3. 10. juuliks 2025. a, milles kirjeldatakse möödunud poolaasta (1. jaanuar 2025–30. juuni 2025) tegevusi ja kaasnenud kulusid;

- 11.1.4. Partner esitab seirearuande vormil lõpparuande 31. detsembril 2025. a.
- 11.2. Elluviija annab seirearuandele hinnangu 10 (kümne) tööpäeva jooksul, arvates seirearuande saamisest.
- 11.3. Kui elluviija ei anna seirearuandele heakskiitvat hinnangut, annab elluviija lepingu punktis 11.2. nimetatud tähtaja jooksul partnerile 10 (kümne) tööpäevase täiendava tähtaja puuduste kõrvaldamiseks. Partner on kohustatud täiendama või parandama seirearuannet ja esitama selle elluviijale uuesti hiljemalt 10 (kümne) tööpäeva jooksul. Elluviija annab täiendatud või parandatud seirearuandele hinnangu hiljemalt 10 (kümne) tööpäeva jooksul arvates parandatud seirearuande saamisest. Kuni seirearuande heakskiitmiseni on toetuse väljamaksete tegemine peatatud.
- 11.4. Partneri poolt esitatud aruandluse õigsust, toetuse saamise tingimuseks olevate asjaolude paikapidavust ning toetuse kasutamise sihipärasust on igal ajal õigus kontrollida Siseministeriumil, rakendusüksusel, Rahandusministeriumil või muul elluviija poolt määratud asutusel.

12. Teated

- 12.1. Elluviija ja partneri vahelised lepinguga seotud taotlused ja aruanded, märkused, juhised ja tahteavaldused (edaspidi nimetatud ühiselt *teade*), kaasa arvatud lepingu rikkumisest teatamine ja elluviija poolt lepingu lisa 4 muutmise teavitamine, peavad olema esitatud kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis, välja arvatud juhtudel, kui teade on informatiivse iseloomuga siis seda võib teada anda ka suuliselt.
- 12.2. Teade loetakse kättesaaduks selle edastamisel teise poole e-posti aadressile.
- 12.3. Pooled kohustuvad teineteisele teatama oma kontaktandmete muutmise hiljemalt 5 (viie) tööpäeva jooksul enne vastavate andmete muutmist. Kuni käesolevas punktis sätestatud tähtaja möödumiseni loetakse lepingus esitatud poole kontaktandmetele edastatud teade kohaselt edastatuks.

13. Lepingu muutmine

- 13.1. Elluviija võib muuta lepingu lisa 4, teavitades sellest partnerit kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis. Muus osas muudetakse lepingut poolte kokkuleppel ning see vormistatakse kirjalikult või elektrooniliselt (digitaalselt allkirjastatult) lepingu lisana.
- 13.2. Lepingu muudatused, välja arvatud punktis 13.1 toodud muudatused lepingu lisades, jõustuvad pärast nende allakirjutamist mõlema poole poolt või poolte poolt määratud tähtajal.
- 13.3. Pool esitab põhjendatud lepingu muutmise ettepaneku teisele poolele kirjalikult või elektrooniliselt koos kõigi vajalike dokumentidega. Teine pool vastab ettepanekule hiljemalt 20 (kahekümne) päeva jooksul, arvates ettepaneku kättesaamisest. Kui mõlemad pooled on nõus lepingu muutmise, siis vormistatakse lepingu muudatus lepingu lisana.

14. Lepingu lõpetamine ja väärramatu jõud

- 14.1. Elluviijal on õigus leping üles öelda, kui partner ei täida lepingus sätestatud tingimusi ning tagasi nõuda partnerile lepingu lõpetamise hetkeks välja makstud toetus ja muud toetuse maksimisega kaasnevad kulud.
- 14.2. Elluviija võib lepingu ühepoolselt lõpetada, kui:
- 14.2.1. see on tingimata vajalik, et vältida ülekaaluka avaliku huvi rasket kahjustamist;
- 14.2.2. partner on oluliselt lepingut rikkunud ja ei ole rikkumist täiendava mõistliku tähtaja jooksul kõrvaldanud. Lepingu oluliseks rikkumiseks loetakse eelkõige lepingust tulenevate kohustuste täitmata jätmist.

- 14.3. Partner võib lepingu ühepoolselt lõpetada, kui elluviija on oluliselt lepingut rikkunud ja ei ole rikkumist täiendava mõistliku aja jooksul kõrvaldanud. Lepinguliseks rikkumiseks loetakse eelkõige lepingust tulenevate kohustuste täitmata jätmist.
- 14.4. Lepinguliste kohustuste täitmata jätmise või mittenõuetekohase täitmise loetakse põhjendatuks, kui see on tingitud vääramatust jõust, s.o asjaolust, mida pooled ei saanud mõjutada ja mõistlikkuse põhimõttest lähtudes ei saanud neilt oodata, et nad lepingu sõlmimise ajal selle asjaoluga arvestaksid või seda väldiksid või takistava asjaolu või selle tagajärje ületaksid.
 - 14.4.1. Pool, kelle tegevus lepingujärgsete kohustuste täitmisel on takistatud vääramatu jõu asjaolude tõttu, on kohustatud sellest koheselt kirjalikult või elektrooniliselt teatama teisele poolele.
 - 14.4.2. Vääramatu jõu esinemine peab olema tõendatud poole poolt, kes viitab vääramatu jõu esinemisele.
 - 14.4.3. Kui vääramatu jõu tõttu on poole lepingust tulenevate kohustuste täitmine takistatud enam kui 90 (üheksakümmend) päeva järjest, võivad pooled lepingu lõpetada.
- 14.5. Pooled on kohustatud rakendama kohaseid meetmeid, et ära hoida teisele poolele kahju tekitamine ja tagada võimaluste piires oma lepingust tulenevate ning sellega seotud kohustuste täitmine.
- 14.6. Lepingul võib igal ajal ennetähtaegselt lõpetada poolte kokkuleppel. Pool esitab lepingu lõpetamise ettepaneku teisele poolele kirjalikult koos lõpetamise põhjendustega ning koos kõigi vajalike dokumentidega. Teine pool vastab ettepanekule hiljemalt 30 (kolmekümne) päeva jooksul, arvates ettepaneku kättesaamisest. Kui mõlemad pooled on nõus lepingu lõpetamisega, siis vormistatakse kirjalikult lepingu lõpetamine. Lepingul ennetähtaegselt lõpetamisel on partner kohustatud tagastama elluvijale selle osa toetusest, mis on lepingu lõpetamise seisuga kasutamata.
- 14.7. Elluvijal on õigus nõuda partnerilt lepingust tulenevate kohustuste mittetäitmisel või mittenõuetekohasel täitmisel toetuse tagastamist ulatuses, millises partner ei kasutanud toetust kooskõlas lepinguga või elluvijal ei ole võimalik toetuse kasutamise sihipärasust kontrollida. Toetuse tagasinõudmine ei mõjuta elluvijale õigust nõuda partnerilt täiendavalt ka kahju hüvitamist. Partner tagastab toetuse osa kolmekümne (30) päeva jooksul, arvates elluvijalt sellekohase kirjaliku nõude kättesaamisest.
- 14.8. Lepingus sätestatud kohustuste mittetäitmisel või mittenõuetekohase täitmise korral on elluvijal kohustatud tegema partnerile hoiatuse ja andma partnerile võimaluse rikkumise mõistliku aja jooksul kõrvaldada. Pooled on kokku leppinud, et eelmises lauses nimetatud mõistlik aeg ei või olla lühem kui 10 (kümme) päeva.
- 14.9. Elluvijal pooltel viivitamisel toetuse maksimisega on partneril õigus keelduda lepingus toodud kohustuste täitmisest kuni elluvijal poolse vastava kohustuse täitmiseni.

15. Kontaktisikud

- 15.1. Poolte lepingujärgsete kohustuste täitmise korraldamine ja infovahetus toimub kontaktisikute kaudu:
 - 15.1.1. elluvijal kontaktisik on Anneli Liblik, telefon 612 5038, e-post anneli.liblik@siseministeerium.ee;
 - 15.1.2. partneri kontaktisik on Külli Karu, telefon 5551 9611, e-post kylli.karu@saarde.ee.
- 15.2. Kontaktisikute muutumisest tuleb teist poolt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis ette teavitada vähemalt 5 (viis) tööpäeva. Nimetatud teade lisatakse lepingule.
- 15.3. Elluvijal kontaktisik annab juhiseid lepingu täitmise küsimustes, tagab partnerile vajaliku teabe edastamise, kiidab heaks seirearuannete ja järgmise kalendriaasta detailse aasta

tegevuskava ja detailse aasta eelarve, kontrollib toetatavate tegevuste elluviimist, ettemaksu kasutamise aruannet ning partneri kohustuste täitmist.

16. Lõppsätted

- 16.1. Lepingu lahutamatuks osadeks on lepingu lisad ja pooltevahelised teated kontaktisikute muutumise kohta.
- 16.2. Leping tekitab elluviijale ja partnerile seaduslikud, kehtivad ja siduvad kohustused tagamaks lepingu tingimuste tähtaegset, kohast ja täielikku täitmist.
- 16.3. Pooled lahendavad kõik lepinguga seotud omavahelised erimeelsused ja vaidlused eelkõige vastastikusel mõistmisel põhinevate ja avalikke huve arvestavate läbirääkimiste teel.
- 16.4. Leping on allkirjastatud digitaalselt.

17. Poolte allkirjad ja rekvisiidid

Siseministeerium		Saarde Vallavalitsus
Pikk 61, 15065 Tallinn	<i>Address</i>	Nõmme 22, Kilingi-Nõmme linn, 86304 Saarde vald
612 5008	<i>Telefon</i>	449 0135
info@siseministeerium.ee	<i>e-post</i>	info@saarde.ee
EE891010220034796011	<i>a/a</i>	EE972200221011807958
2800045849	<i>Viitenumber</i>	-
Rahandusministeerium	<i>Saaja</i>	Saarde Vallavalitsus
(allkirjastatud digitaalselt)		(allkirjastatud digitaalselt)
Tarmo Miilits		Raivo Ott